

Ankestyrelsens brev til Odsherred Kommune

Tilsynsudtalelse om Odsherred Kommunes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Odsherred Kommunes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister.

Odsherred Kommune har den 31. oktober 2024 sendt en udtalelse til Ankestyrelsen i sagen, og kommunen har den 15. april 2025 sendt et opfølgningsbrev til Ankestyrelsen, hvor det fremgår, at en opdateret oversigt over kommunens sagsbehandlingsfrister er offentliggjort på kommunens hjemmeside.

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Odsherred Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder. Der mangler fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for kombinationstilskud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, invaliditetsydelse efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., hjælp til borger med hastigt fremadskridende sygdom efter lov om social service, et barns anmodning om anbringelse, godkendelse af netværksplejefamilie, VISO-forløb og særlig supplerende ydelse efter barnets lov.

Kommunens forpligtelse til at offentliggøre frister for behandling af ansøgninger gælder inden for de lovområder, som er nævnt i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023 om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

8. maj 2025

J.nr. 24-89552

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Det er ikke et krav efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunen offentliggør en frist for behandling af en ansøgning for hver enkelt lovbestemmelse. Der er dermed ikke noget til hinder for, at kommunen vælger at offentliggøre frister for sagsbehandlingen, som dækker flere lovbestemmelser eller sagsområder. Det fremgår også af vores generelle udtalelse af 15. december 2023.

Ankestyrelsen vurderer også, at Odsherred Kommunes praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister på beskæftigelsesområdet er i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi beder byrådet i Odsherred Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Sagens oplysninger

Ankestyrelsen udsendte den 15. december 2023 en generel udtalelse om kommunernes offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Det fremgik af udtalelsen, at vi i 2. halvår af 2024 ville foretage en stikprøvekontrol af udvalgte kommuners hjemmesider.

Odsherred Kommune er en del af stikprøvekontrollen, og vi bad derfor den 9. oktober 2024 Odsherred Kommune om en udtalelse.

Odsherred Kommune sendte den 31. oktober 2024 en udtalelse til Ankestyrelsen

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen:

"Ankestyrelsen beder i brev fra 9. oktober 2024 Odsherred Kommune om at redegøre for, om kommunens offentliggjorte sagsbehandlingsfrister efter kommunens opfattelse er i overensstemmelse med reglerne i retssikkerhedsloven og retssikkerhedsbekendtgørelsen samt Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023.

Det er Odsherred Kommunes opfattelse, at dette ikke er tilfældet. Kommunen har derfor igangsat et arbejde med at opdatere kommunens nuværende oversigt over de offentliggjorte sagsbehandlings-frister, en oversigt som fra før Ankestyrelsens generelle udtalelse.

Da administrationen forudser, at der vil være en del ændringer, ønsker administrationen på baggrund af Ankestyrelsens henvendelse at udarbejde en orienteringssag om processen til de relevante fagudvalg og til Økonomiudvalget så hurtigt som muligt.

Dernæst agter administrationen at forelægge en ny oversigt over sagsbehandlingsfrister til Byrådets godkendelse primo 2025.

Med baggrund i de igangværende og kommende reformer på velfærdsområderne samt generelt mange årlige lovændringer på de samme områder forudser administrationen et behov for at opdatere oversigten ca. en gang om året.”

Odsherred Kommune sendte den 15. april 2025 et opfølgningsbrev til Ankestyrelsen.

Følgende fremgår af opfølgningsbrevet:

”Med henvisning til Ankestyrelsens brev af 9. oktober 2024 og Odsherred Kommunes svar af 31. oktober 2024, kan vi hermed orientere om, at en opdateret oversigt over kommunens sagsbehandlingsfrister er blevet forelagt Byrådet og godkendt.

De nye sagsbehandlingsfrister er nu offentliggjort på Odsherred Kommunes hjemmeside og er udarbejdet i overensstemmelse med retssikkerhedsloven, retssikkerhedsbekendtgørelsen og Ankestyrelsens generelle udtalelse af 15. december 2023. Her er indsat link til fristerne.

Link til Odsherred Kommunes sagsbehandlingsfrister

I forbindelse med udarbejdelsen har Odsherred Kommune valgt ikke at anvende gruppering af sagsområder, som ellers forespurgt til.

Vi vil fremadrettet opdatere oversigten over sagsbehandlingsfrister mindst én gang årligt – eller oftere, hvis der sker væsentlige ændringer i lovgivningen eller praksis.”

Reglerne

Reglen om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister fremgår af § 3, stk. 2, i lov om retssikkerhed og administration på det

sociale område. Retssikkerhedslovens § 3 lyder:

"§ 3. Kommunalbestyrelsen skal behandle spørgsmål om hjælp så hurtigt som muligt med henblik på at afgøre, om der er ret til hjælp og i så fald hvilken.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen skal på de enkelte sagsområder fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet. Fristerne skal offentliggøres. Hvis fristen ikke kan overholdes i en konkret sag, skal ansøgeren skriftligt have besked om, hvornår ansøgeren kan forvente en afgørelse."

Det fremgår af § 1, stk. 1, i bekendtgørelse om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 306 af 22. marts 2024, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven gælder for. Bestemmelsen lyder:

"§ 1. Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område gælder, når kommunalbestyrelsen eller Ankestyrelsen, jf. dog § 2, behandler og afgør sager efter:

- 1) Lov om social pension.
- 2) Lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v.
- 3) Lov om individuel boligstøtte.
- 4) Lov om sygedagpenge.
- 5) Lov om aktiv socialpolitik.
- 6) Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.
- 7) Lov om social service, jf. dog § 7.
- 8) Barnets lov.
- 9) Lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling.
- 10) Dagtilbudsloven.
- 11) Lov om seniorjob.
- 12) Lov om kompensation til handicappede i erhverv m.v.
- 13) Kapitel 2 i lov om friplejeboliger.
- 14) Lov om forsøg med et socialt frikort.
- 15) Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge.
- 16) Lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet.
- 17) Lov om Udbetaling Danmark.
- 18) Lov om Seniorpensionsenheden.
- 19) §§ 30 b og 30 c i lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der er fordrevet fra Ukraine."

Med lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om lov om ændring af lov

om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service blev retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, præciseret. Af lovforslaget fremgår følgende om retssikkerhedslovens § 3, stk. 2:

"Til nr. 3

Det foreslås at præcisere lovens § 3, stk. 2, 1. og 2. pkt., i overensstemmelse med forarbejderne til den gældende § 3, stk. 2, så det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på det pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen. Den foreslåede bestemmelse præciserer således indholdet i kommunalbestyrelsens eksisterende forpligtelse til at fastsætte et serviceniveau for sagsbehandlingstiden på de enkelte sagsbehandlingsområder. Der henvises til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.1.4.

En kommunalbestyrelse skal efter bestemmelsen fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde. Fristernes skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke under et fastsætte én frist for samtlige sociale sagsområder. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder. Det overlades til de enkelte kommunalbestyrelser at inddеле afgørelsessager på det sociale område i hensigtsmæssige sagsbehandlingsområder."

Vi henviser endvidere til punkt 39 i vejledning om retssikkerhed og administration på det sociale område, nr. 9330 af 21. marts 2019, hvor følgende fremgår:

"39. Det fremgår af § 3, stk. 2, at fristen regnes fra det tidspunkt, hvor myndigheden har modtaget en ansøgning, og omfatter tiden, indtil afgørelsen er truffet."

Praksis

Vi henviser til Ankestyrelsens udtalelse af 18. december 2018 om

beregningen af sagsbehandlingsfrister på det sociale område og Nordfyns Kommunes praksis vedrørende skriftlig besked om manglende overholdelse af den udmeldte sagsbehandlingsfrist og Ankestyrelsens udtalelse af 15. december 2023.

Følgende fremgår bl.a. af udtalelsen af 18. december 2018:

”Det er på denne baggrund vores vurdering, at sagsbehandlingsfristerne skal beregnes således, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet.

Da fristen regnes fra ansøgnings- til afgørelsestidspunktet, indgår kommunens sagsoplysning også i sagsbehandlingstiden. En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.”

Følgende fremgår bl.a. af vores generelle udtalelse om kommunernes offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister på det sociale område af 15. december 2023:

”3.2 Fristen gælder fra ansøgningstidspunkt til afgørelse

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

Det er – i overensstemmelse med Ankestyrelsens udtalelse af 18. december 2018 - fortsat Ankestyrelsens opfattelse, at fristerne for sagsbehandlingen skal beregnes sådan, at ansøgningstidspunktet er starttidspunktet for fristen, og afgørelsestidspunktet er sluttidspunktet.

Det er desuden fortsat Ankestyrelsens opfattelse, at kommunens sagsoplysning skal indgå i den offentliggjorte frist for sagsbehandlingen. En kommune kan derfor ikke stille krav om, at sagen skal være fuldt oplyst, eller at ansøgningen skal være korrekt udfyldt, før den udmeldte sagsbehandlingsfrist begynder at løbe.

3.3 Frister for de enkelte sagsområde

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder på det sociale område skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Vi bemærker, at der i de lovgivninger, der er oplystede i § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen i forhold til nogle bestemmelser er fastsat lovbestemte frister. Desuden er der i bestemmelsen i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1, også oplystet lovgivninger, hvor kompetencen til at behandle en ansøgning efter den pågældende lov ligger hos en anden myndighed. Dette er fx tilfældet med lov om Udbetaling Danmark og lov om Seniorpensionsenheden. 8

Det betyder, at kommunalbestyrelsens forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, ikke omfatter særligt lovbestemte frister, eller områder, hvor en anden myndighed har afgørelseskompetencen i forhold til borgerens konkrete ansøgning.

Det fremgår også af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen efter bestemmelsen skal fastsætte frister for alle relevante sociale sagsområder, ikke kun for nogle af sagsområderne. Det gælder dog ikke, hvis der i lovgivningen er fastsat en særskilt frist på det pågældende område. En kommunalbestyrelse kan fastsætte en eller flere frister for det enkelte sagsområde og er ikke forpligtet til kun at fastsætte én frist for det enkelte sagsområde.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det også, at fristerne skal knyttes til et enkelt sagsområde. Der kan ikke fastsættes én frist for samtlige sociale sagsområder under ét, fx en sagsbehandlingsfrist, som gælder for alle ansøgninger efter

serviceloven eller beskæftigelsesindsatsloven. Der er imidlertid intet til hinder for, at en kommunalbestyrelse kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Odsherred Kommune handler i strid med § 3, stk. 2, i retssikkerhedsloven ved ikke at have offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder.

Det fremgår af § 1, stk. 1, i retssikkerhedsbekendtgørelsen, hvilke retsområder, retssikkerhedsloven – og dermed også bestemmelsen i § 3, stk. 2, om offentliggjorte sagsbehandlingstider – gælder for.

Det fremgår af vores generelle udtalelse af 15. december 2023, at forpligtelsen for offentliggørelse af sagsbehandlingsfrister gælder i ansøgningssager, det vil sige i sager, hvor kommunen modtager og behandler en ansøgning inden for de retsområder, der er nævnt i retssikkerhedsbekendtgørelsens § 1, stk. 1.

Vi lægger vægt på, at vi i vores gennemgang af kommunens hjemmeside – efter vi har modtaget kommunens udtalelse – kan se, at kommunen ikke har offentliggjort frister for behandling af ansøgninger på alle relevante sagsområder, herunder fx offentliggjorte sagsbehandlingsfrister for kombinationstilskud efter lov om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge, invaliditetsydelse efter lov om højeste, mellemste, forhøjet almindelig og almindelig førtidspension m.v., hjælp til borger med hastigt fremadskridende sygdom efter lov om social service, et barns anmodning om anbringelse, godkendelse af netværksplejefamilie, VISO-forløb og særlig supplerende ydelse efter barnets lov.

Vi skal i den forbindelse også henvise til afsnit 3.3 i den generelle udtalelse af 15. december 2023, hvoraf det blandt andet fremgår, at kommunen kan fastsætte samme sagsbehandlingstid for flere forskellige sagsområder, således at kommunen kan fastsætte én sagsbehandlingsfrist for et sagsområde, hvor flere relevante lovbestemmelser har sammenhæng med hinanden. Det skal dog fortsat være muligt for borgeren at finde oplysninger om, hvilken sagsbehandlingsfrist, der er gældende for borgerens konkrete ansøgningssag.

Ankestyrelsen vurderer også, at Odsherred Kommunes praksis for beregning af sagsbehandlingsfrister for ressourceforløb og fleksjob er i strid med retssikkerhedslovens § 3, stk. 2.

Vi lægger vægt på, at det i forbindelse med fristen for ressourceforløb og fleksjob fremgår, at behandlingstiden regnes fra rehabiliteringsteamet har afgivet indstilling.

Det fremgår af retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, at kommunalbestyrelsen skal fastsætte frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning, til afgørelsen skal være truffet.

Det fremgår af bemærkningerne til retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, i lovforslag nr. L 117 af 28. januar 2009 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om social service, at kommunalbestyrelsen på de enkelte sagsområder skal fastsætte og offentliggøre generelle frister for, hvor lang tid der må gå fra modtagelsen af en ansøgning om en eller flere ydelser på de pågældende område, til der er truffet afgørelse i sagen.

En kommune kan derfor ikke stille krav om, at fristen først regnes fra rehabiliteringsteam har afgivet indstilling. Det fremgår også af tidligere udtalelser om kommunernes forpligtelser efter retssikkerhedslovens § 3, stk. 2, fx den nævnte udtalelse fra 2018 og tilsynets generelle udtalelse af 15. december 2023, afsnit 3.2.

Vi beder om byrådets bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder byrådet i Odsherred Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver byrådet anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Linda Søndergaard Christensen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (retssikkerhedsloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 261 af 13. marts 2024, som ændret ved lov nr. 329 af 9. april 2024, lov nr. 661 af 11. juni 2024, lov nr. 680 af 11. juni 2024